

Obsah

Předmluva	9
Předmluva k českému vydání	10
1. Určitý pohled	13
Určitý pohled na stáří.....	13
„Stará jabloň neplodí stará jablka.“	14
Určitý pohled na život.....	14
Příklady z historie a z literatury.....	15
Hlediska ostatních.....	16
Důstojný přístup.....	18
Přístup ke každému starému člověku.....	18
2. Být starý	21
Co znamená „stárnout“?.....	21
„Stárnout... starý... stáří...“ Slova silně rozporuplná.....	22
Chybné hledisko	22
Existují přece jenom příznaky stárnutí?	23
Je to jen zhoršení, ubývání, ztráta?.....	23
Pozitivní možnosti ve stáří	24
Pozitivní náhled	25
Co tedy znamená být starý?	25
3. Mezi ztrátami a nadějemi	26
Důchod	27
Odchod dětí... stali jsme se babičkou a dědečkem	28
Sociální aspekty biologických změn	28
Smrt partnera a blízkých lidí	30
Nové bydlení a institucionální péče	31
Období smutku	32

4. Výchozí bod - potřeby	35
Fyziologické potřeby	37
Potřeba bezpečí	37
Sociální potřeby.....	39
Potřeba autonomie	39
Potřeba seberealizace, rozvoje vlastní činnosti.....	41
5. Uspokojování potřeb ...a autonomie	42
Role pomáhajícího při uspokojování potřeb druhých lidí	42
Autonomie.....	44
Tři podmínky k tomu, aby byl člověk skutečně autonomní	46
Postoj ke starému člověku.....	46
6. Handicapovaní? Závislí?	50
Vliv prostředí	50
Vliv lidí v okolí	52
7. Zdraví, péče	58
Člověk může být starý a nemocný	58
Prevence proti nemocím aneb jak nejlépe stárnout?.....	60
Zdraví neznamená pouze nepřítomnost nemoci	61
Starat se o člověka nepředstavuje jen péči o jeho zdraví	64
A starý člověk?	65
Všichni jsme pečovatelé	66
8. Rodina	68
Když se objeví problémy.....	68
Pomoc pomáhajícím lidem	71
Vedení domácnosti - záležitost ženy	73
Vstup do ústavního zařízení	74
9. Vztahy a samota...	76
Být sám? Cítit se sám?	76
Když se samota stane nesnesitelnou	77
Faktory vedoucí k samotě	79
Obrana před samotou	79
10. Komunikace se stárnoucími lidmi	82
Potřeby v komunikaci.....	83
Specifitější komunikační problémy	84
Správná vzdálenost při naslouchání	84
Být také ve vhodné pozici	86
Další prostředky komunikace	88

11. Lidé postižení demencí	90
Nemluvíme o demenci příliš brzy?.....	90
Jaké jsou příznaky demence?	91
Co je tedy demence?	92
Jaké jsou příčiny této nemoci?	94
Jak čelit tichu	94
Když se nám zdá komunikace nemožná neboli snaha o pochopení „odlišného člověka“	94
Nejen verbální komunikace.....	95
Jak pracovat na komunikaci s dementním člověkem?.....	98
Přizpůsobení komunikace	98
12. Stravování	100
Proč jíst?.....	100
Jíst... nejít... Co se za tím skrývá?	104
13. Manipulace s nepohyblivým člověkem	107
Předcházejte bolestem zad.....	107
Hrajte si s tělem	107
Několik zásad pro tuto činnost	108
Obrácení člověka v posteli	109
Přemístění člověka na kraj postele.....	109
Posazení člověka v posteli.....	110
Zdvízení člověka v posteli.....	110
Posazení člověka na kraj postele	110
Z postele na křeslo	111
Jak zvednout člověka z křesla.....	112
Jak člověka správně usadit do křesla.....	112
Co dělat s člověkem, který upadl?	113
Několik dobrých rad	114
14. Animace	116
Akce, nebo animace?	116
Život a pohyb	118
Odpočinek a nečinnost jsou také důležité.....	118
Zájem o domov jako o celek.....	120
Na prvním místě je jednotlivec	120
Význam skupiny.....	121
I samota je důležitá	122
Umění nabízet, povzbuzovat, stimulovat...	122
Důraz na autonomii každého obyvatele	123
Pro jejich dobro... ale hlavně pro radost	124

15. Doprovázení na konci života	126
Naslouchat	127
Doprovázení	129
A co rodina?	130
16. Paliativní péče a doprovázení	133
Potřeby lidí v posledních chvílích života	133
Afektivní potřeby	138
17. Jak lépe doprovázet	142
Domácí péče	142
Institucionální péče	147
Důležitá slova	153
Služby a adresy	154
Literatura	156